

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д.пс.н. Веселин Костов Василев

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 7.6.„Спорт”, докторска програма „Спортна психология“ (НСА „Васил Левски“)

Автор: Гергана Стоянова Ташева

Тема: „Личността на треньора като фактор за успеха в спорта”

Научен ръководител: Проф. д.пс.н. Татяна Янчева

1. Общо представяне на докторанта

Докторантът Гергана Стоянова Ташева е млад изследовател, който притежава комплексен опит за решаването на изследователските задачи, поставени в дисертационния труд. Тя е възпитаник на НСА „Васил Левски“, където е получила бакалавърска и магистърска образователни степени, а теоретичната си подготовка е допълнила чрез следдипломна специализация и докторантска обучение. Има десетилетен треньорски стаж и опит и познава треньорската професия „отвътре“ – от практиката, – а успешната ѝ кариера на национален състезател ѝ осигурява адекватен поглед върху треньорската ефективност и от другата гледна точка – тази на състезателите.

Така Гергана Ташева притежава всички необходими предпоставки и необходимата подготовка за реализацията на амбициозната задача да подготви дисертационен труд и вече е готова за неговата защита.

2. Актуалност на тематиката и познаване на проблема

Разработената в дисертацията теоретико-приложна проблематика несъмнено е актуална, особено като се проследи по посока от практиката към теоретичните идеи. Ако достоверно се докаже, че определени личностни характеристики (обособени и постулирани от докторанта) положително влияят върху успехите на треньора в спорта, то практиката ще има на разположение научно проверени ориентири и указания както за усъвършенстването на процеса на подготовката на

бъдещи треньори, така и за непрекъснатия процес на професионалното развитие на практикуващи треньори.

Дисертацията свидетелства за доброто познаване на проблема от нейната авторка, като това се потвърждава и от двата компонента на работата – от демонстрираната начетеност в литературния обзор и от уменията, с които е осъществено собственото емпирично изследване.

3. Методика на изследването

Основната съставка на дисертационния труд – собственото емпирично изследване – е осъществено чрез батерия от пет инструмента-въпросници за изследване на личностните характеристики на треньора, които са извлечени и обособени в теоретичния обзор. Всички те (освен един) са разработени или адаптирани за български условия в НСА; тестовете са адекватни на изследвания предмет и релевантни на изследователските цели и задачи. Така те позволяват да бъдат надеждно проверени постулираните хипотези.

В изследването са обхванати 157 български треньори от 5 вида спорт, на различна възраст, с различен стаж, образование, квалификация и професионални постижения. Извадката е специфична и може да бъде приета за напълно представителна.

Емпиричните данни са обработени с помощта на пакет от подходящи статистически процедури.

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите в него

Дисертационният труд на Гергана Ташева е структуриран съобразно традицията – увод, три глави, изводи и препоръки и използвана литература; общият обем е 196 стр., а литературата включва 226 източници (60 на кирилица и 166 на латиница).

В първа глава въз основа на задълбочен анализ на спецификата на треньорската дейност и на разнообразните характеристики и личностни качества, които описват професионално-личностния облик на треньора, Г. Ташева извежда и откроява тези характеристики, които могат да се постулират като водещи, за да се подложи на емпирична проверка тяхната роля като фактор за треньорския професионален успех.

Обзорът е последователен, строен и задълбочен, на места обширен, но не е самоцелна демонстрация на начетеност, а целенасочена подготовка на емпиричното изследване. Можем да го преценим като силна съставка на дисертационния труд.

Собственото емпирично изследване е ориентирано от обща цел и три конкретни задачи. Предпоставени са една основна и четири частни хипотези. Получените емпирични данни са организирани в 33 таблици, 44 фигури и едно приложение. Анализът проследява последователно данните за всяка една от личностните характеристики, предложени като значими за треньорския успех: Аз-ефективност, локализация на контрола, очакванията на треньорската ефективност, психологическия капитал, емоционалната интелигентност. Тези характеристики са съотнесени и с индивидуалните своеобразни особености на треньорите от извадката, диференцирани по видове спорт, възраст и стаж, образование и квалификация и постижения.

Въз основа на емпирично верифицираните с потвърдена значимост личностни характеристики на треньора, Гергана Ташева представя синтезиран „Профил на успешния треньор“. Той се явява и модел за посоките на подготовката и усъвършенстването на дейността на треньора.

Изводите и препоръките представят в обобщен вид най-същественото от анализа на емпиричните резултати.

5. Публикации по темата на дисертацията и личен принос на докторанта. Автореферат

Списъкът на публикациите включва три публикувани статии в сборници на солидно научно ниво и така докторантът е изпълнил необходимото за да запознае заинтересованата научна и професионална общности с резултатите от своето изследване.

Няма причини да се съмняваме, че авторът на дисертацията е провеждал своето изследване самостоятелно и личният му принос е реален и адекватен.

Авторефератът на дисертацията на Гергана Ташева е с обем от 43 страници и представя достатъчно пълно и точно съдържанието на работата, като с основание поставя акцент върху собственото емпирично изследване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд „Личността на треньора като фактор за успеха в спорта”, разработен от Гургана Ташева, убедително свидетелства, че докторантката притежава необходимите теоретични познания в съответната научна област и умения за организиране и самостоятелно осъществяване на научно изследване. Дисертационният труд заслужава да бъде **положително** оценен, поради което **предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват за присъждането** на образователната и научна степен „доктор” на Гургана Стоянова Ташева.

12. 12. 2022 г.

Изготвил становище:В..В.....

Гр. Пловдив

/Проф. д.пс.н. Веселин Василев/

POSITION PAPER
by Prof. Ph.D.Sc. Veselin Kostov Vassilev

of a dissertation work for awarding the educational and scientific degree "doctor" in
professional field 7.6. "Sport",
doctoral program "Sports Psychology" (NSA "Vasil Levski")

Author: Gergana Stoyanova Tasheva

Topic: "The personality of the coach as a factor for success in sports"

Scientific supervisor: Prof. Ph.D.Sc. Tatiana Yancheva

1. General presentation of the doctoral student

Doctoral student Gergana Stoyanova Tasheva is a young researcher who has complex experience in solving the research tasks set in the dissertation work. She is a graduate of the National Sports Academy "Vasil Levski", where she received Bachelor's and Master's degrees, and she supplemented her theoretical training through postgraduate specialization and doctoral studies. She has decades of coaching experience and knows the coaching profession "from the inside" - from practice - and her successful career as a national competitor provides her with an adequate view of coaching effectiveness from the other point of view - that of competitors.

Thus, Gergana Tasheva has all the necessary prerequisites and the necessary preparation for the realization of the ambitious task of preparing a dissertation and is already ready for its defense.

2. Relevance of the topic and knowledge of the problem

The theoretical-applied issues developed in the dissertation are undoubtedly up-to-date, especially when followed in the direction from practice to theoretical ideas. If it is reliably proven that certain personal characteristics (identified and postulated by the doctoral student) positively influence the success of the coach in sports, then the practice will have at its disposal scientifically verified guidelines and guidelines both for improving the process of training future coaches and for the continuous process of professional development of practicing coaches.

The dissertation testifies to the good knowledge of the problem by its author, as this is confirmed by both components of the work - by the demonstrated reading in the literature review and by the skills with which the own empirical research was carried out.

3. Research methodology

The main component of the dissertation - the author's own empirical research - was carried out through a battery of five instruments-questionnaires for the study of the personal characteristics of the coach, which were extracted and distinguished in the theoretical overview. All of them (except one) have been developed or adapted for Bulgarian conditions in the NSA; the tests are adequate to the research subject and relevant to the research goals and objectives. Thus, they allow the postulated hypotheses to be reliably tested.

The study covered 157 Bulgarian coaches from 5 types of sports, of different ages, with different experience, education, qualification and professional achievements. The sample is specific and can be assumed to be fully representative.

The empirical data were processed using a suite of appropriate statistical procedures.

4. Characterization and evaluation of the dissertation work and the contributions therein

The dissertation work of Gergana Tasheva is structured according to tradition - introduction, three chapters, conclusions and recommendations and used literature; the total volume is 196 pages, and the literature includes 226 sources (60 in Cyrillic and 166 in Latin).

In the first chapter, based on an indepth analysis of the specifics of the coaching activity and the various characteristics and personal qualities that describe the coach's professional and personal appearance, G. Tasheva brings out and highlights those characteristics that can be postulated as leading in order to empirically test their role as a factor in coaching professional success.

The overview is coherent, compact and thorough, in some places extensive, but it is not a self-serving demonstration of erudition, but a purposeful preparation of empirical research. We can judge it as a strong ingredient of the dissertation work.

The author's own empirical research is guided by a general goal and three specific tasks. One main and four partial hypotheses are assumed. The empirical data obtained are organized in 33 tables, 44 figures and an appendix. The analysis sequentially tracks the data for each of the personality characteristics proposed as significant for coaching success: self-efficacy, locus of control, coaching effectiveness expectations, psychological capital, emotional intelligence. These characteristics are also correlated with the individual peculiarities of the coaches from the sample, differentiated by types of sport, age and experience, education and qualification and achievements.

Based on the empirically verified personal characteristics of the coach with confirmed significance, Gergana Tasheva presents a synthesized "Profile of the successful coach". He is also a model for the directions of preparation and improvement of the coach's activity.

The conclusions and recommendations summarize the most important of the analysis of the empirical results.

5. Publications on the topic of the dissertation and personal contribution of the doctoral student. Abstract

The list of publications includes three published articles in collections of a solid scientific level, and thus the doctoral student has fulfilled the need to acquaint the interested scientific and professional community with the results of his research.

There is no reason to doubt that the author of the dissertation conducted their research independently and that his personal contribution is real and adequate.

The abstract of Gergana Tasheva's dissertation has a volume of 43 pages and presents the content of the work in a sufficiently complete and accurate manner, with reason to emphasize the own empirical research.

CONCLUSION

The dissertation work "The personality of the coach as a factor for success in sports", developed by Gergana Tasheva, convincingly testifies that the doctoral student has the necessary theoretical knowledge in the relevant scientific field and the skills to organize and independently carry out scientific research. The dissertation work deserves to be positively evaluated, which is why I suggest to the respected members of the scientific jury to vote for the awarding of the educational and scientific degree "doctor" to Gergana Stoyanova Tasheva.

12. 12. 2022
Plovdiv

Position's author:V..V.....
/ Prof. Ph.D.Sc. Veselin Vasilev/